

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของครูระหว่างจริงและบทบาทคาดหวังของครูในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทัศนะของนักเรียน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทัศนะของนักเรียนต่อบทบาทของครูในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านนิคมสร้างตนเองธารโต อำเภอธารโต จังหวัดยะลา จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for WINDOWS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา คือความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test และ F-test สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1) บทบาทจริงที่ครูปฏิบัติในทัศนะของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 ขณะที่นักเรียนมีความคาดหวังบทบาทของครูในระดับสูง คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32

2) ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนะของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนดีมีความคาดหวังต่อบทบาทของครูในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อทัศนะของนักเรียนต่อบทบาทของครูในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ เพศ อายุ อาชีพของบิดาและอาชีพของมารดา

3) ระดับของบทบาทที่เป็นจริงของครูในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทัศนะของนักเรียนมีระดับสูงอยู่สองบทบาทคือ ครูจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออก และการเรียนมีกิจกรรมที่หลากหลายสนุก นอกจากนี้แล้วอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมดคือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการสรุปการเรียนรู้ ครูส่งเสริมให้มีการวางแผนก่อนการเรียน ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมจากปัญหาและประสบการณ์จริง วิธีการเรียนสนุกไม่น่าเบื่อและน่าสนใจ ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ชื่นชมผลงานร่วมกัน ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกทำ และปรับปรุงตนเอง ครูมีการกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเป็นรายกลุ่ม ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีการประเมินผลพฤติกรรมตนเอง ครูได้ช่วยเหลือนักเรียนในการแสวงหาความรู้

กรณีที่มีเนื้อหายาก ครูควรมีบทบาทช่วยเหลือ ให้กำลังใจนักเรียนในการทำงาน ใช้แหล่งความรู้ที่หลากหลาย แสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง ส่งเสริมให้นักเรียนมีการประเมินผลการเรียนรู้แล้วใช้แหล่งความรู้ที่หลากหลายเชื่อมโยงกับประสบการณ์ชีวิตจริง กรณีปัญหาใดๆครูควรได้ช่วยเหลือสนับสนุนแนะนำ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมจากปัญหาและประสบการณ์จริง นักเรียนได้ค้นพบข้อสรุปสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการค้นคว้า ทดลอง และปฏิบัติจริง นักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคล นักเรียนได้จัดกิจกรรมได้ตามความสนใจของตนเอง ในเนื้อหาทั่วไปนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และนักเรียนส่วนใหญ่มีโอกาสซักถามครู ส่วนระดับของบทบาทที่คาดหวังของครูในการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทัศนะของนักเรียนอยู่ในระดับสูงทั้งหมด

The purpose of the study was twofold : 1) to compare the teachers' actual role and expected role in the learner-centered approach in the eye of the pupils, and 2) to identify the factors affecting the students' opinion on the teachers' role in the learner-centered approach. A questionnaire was used to collect the data from 200 pupils in grade 5 and grade 6 of Ban Thanto Self-reliance Community School in Thanto District, Yala Province. SPSS for WINDOWS was employed to analyze the data. Frequency, percentage, mean and standard deviation were used to describe the data, and t-test and F-test to test the hypotheses. The findings were summarized below.

1. The teachers' actual role was found to be moderate ($X = 2.77$) but the pupils expected from the teachers at a high level ($X = 3.32$).

2. The factor influencing the pupils' opinions was their Grade Point Average. That is, the pupils with a high GPA had more expectations from the teachers in the learner-centered approach than those with a low GPA. On the contrary, sex, age, father's occupation and mother's occupation were found to have no relationship with their attitude.

3. The two actual roles of the teachers found to be at a high level were that the teachers had arranged activities that enabled the pupils to express themselves and that there were a variety of learning activities. The other actual roles were found to be at a moderate level. One of them was the teachers' encouraging the pupils to make conclusions about what had been studied and to set a study plan. The teachers were good moral and ethical models. The pupils could learn from real-life situations. The pupils had fun while studying because the teaching method was interesting. The teachers taught the pupils to be proud of the outcome of the work they did together. The teachers taught them to think, practice and make self-improvement. The teachers urged them to search for more new knowledge. The pupil learnt and practice in groups. The teachers asked the pupils to evaluate their own behavior. The teachers assist the pupils in searching for knowledge.

In case the lessons were difficult, the teachers helped the pupils, encouraging them to study and use a variety of knowledge sources. They should be kind to all the pupils. They encouraged the pupils to evaluate their academic achievement and link a variety of knowledge sources to real-life situations. When the pupils were faced with difficult problems or lessons, the teachers gave them advice and make them learn from real-life problems or situations. The pupils were thought to draw conclusions or generalizations from review of iterative, trials and experiments to enable them to solve problems by themselves. They were also taught to be able to work independently and to carryout activities in which they were interested in. The pupils could learn general contents by themselves. The pupils had have a chance to ask the teachers to explain what they do not understand.

All the expected roles of the teachers in the learner-centered approach were found to be at a high level.